

ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ

Κύκλος Ποιότητας Ζωής

Σύνοψη Διαμεσολάβησης

Παρέμβαση του Συνηγόρου για τη θέσπιση διακριτού ορίου για το εξασθενές χρώμιο στο πόσιμο νερό

Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη: Ι. Π. Σαγιάς
Ειδικοί Επιστήμονες: Α. Μποσδογιάννη, Ε. Σταμπουλή, Αικ. Φλιάτουρα

Μάρτιος 2014

Ο Συνήγορος του Πολίτη, στο πλαίσιο διερεύνησης υποθέσεων για την ποιότητα του πόσιμου νερού των περιοχών Ασωπού Βοιωτίας και Μεσσαπίων Ευβοίας, **έχει εξετάσει** το σοβαρό ζήτημα των διαπιστωμένα υψηλών τιμών εξασθενούς χρωμίου, με ενδεχόμενο κίνδυνο για τη δημόσια υγεία.

Η ευρωπαϊκή και εθνική νομοθεσία ορίζουν, **ως ανώτατη παραμετρική τιμή για το χρώμιο**, τα 50 μg/l, χωρίς όμως ειδική αναφορά στο εξασθενές χρώμιο (Οδηγία 98/83/ΕΚ, ΚΥΑ Υ2/2600/2001).

Η Αρχή έχει, από το 2011, εκφράσει εγγράφως την άποψη, ότι το Υπουργείο Υγείας επιβάλλεται να προβεί στον καθορισμό συγκεκριμένης παραμετρικής τιμής για το εξασθενές χρώμιο στο πόσιμο νερό, λαμβάνοντας υπόψη ότι:

- Η εμφάνιση επιστημονικών δεδομένων, σχετικά με την ενδεχόμενη επικινδυνότητα του εξασθενούς χρωμίου, επιτάσσει την εφαρμογή της Αρχής της Προφύλαξης, καθώς αρκεί η ύπαρξη αμφιβολιών, γύρω από την επέλευση σοβαρών ή μη αναστρέψιμων βλαβών στο περιβάλλον ή στη δημόσια υγεία, για τη λήψη μέτρων εκ μέρους της πολιτείας.
- Η Πολιτεία της Καλιφόρνια των ΗΠΑ, στην οποία εμφανίσθηκαν υψηλές συγκεντρώσεις εξασθενούς χρωμίου στο πόσιμο νερό, ξεκίνησε, το 2011, τη διαδικασία, ώστε για πρώτη φορά να τεθεί όριο στο εξασθενές χρώμιο. Καθοριστική στην απόφαση αυτή υπήρξε η εμφάνιση νέων επιστημονικών δεδομένων, που συσχέτιζαν συγκεκριμένη τιμή συγκέντρωσής του εξασθενούς χρωμίου στο πόσιμο νερό, με καρκινογενέσεις.
- Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, η Ιταλία έχει, ήδη από το 1999, θεσπίσει το όριο των 5 μg/l εξασθενούς χρωμίου στα επιφανειακά ύδατα που προορίζονται για πόσιμο νερό.
- Στην Ελλάδα, έχει εκδοθεί απόφαση του Διοικητικού Πρωτοδικείου Χαλκίδας, στο πλαίσιο της προσωρινής δικαστικής προστασίας, που καθορίζει όριο 2 μg/l για την περιεκτικότητα εξασθενούς χρωμίου στο πόσιμο νερό της περιοχής των Μεσσαπίων.
- Με Υπουργική Απόφαση (ΚΥΑ 20488/10) για την προστασία του Ασωπού, θεσπίστηκε, ως μέση ετήσια συγκέντρωση για το εξασθενές χρώμιο στα υγρά απόβλητα που θα διατίθενται στον Ασωπό, τα 30 μg/l και στα ύδατα του ποταμού, τα 3 μg/l. Αντίθετα, για το πόσιμο νερό, το οποίο συνιστά βασικό είδος διατροφής και επιβίωσης, απουσιάζουν αντίστοιχα όρια.
- Το γεγονός ότι, σε διάφορες περιοχές της χώρας, έχουν διαπιστωθεί υψηλές συγκεντρώσεις εξασθενούς χρωμίου, όχι μόνο λόγω της βιομηχανικής ρύπανσης αλλά και λόγω της σύστασης του εδάφους, ενισχύει την ανάγκη λήψης μέτρων προστασίας, καθώς ο βαθμός επικινδυνότητας μίας ουσίας για την ανθρώπινη υγεία είναι ανεξάρτητος από την πηγή προέλευσης.

Αντίθετα, **το Υπουργείο Υγείας υποστήριξε** ότι δεν έχει επαρκή επιστημονικά δεδομένα για τη θέσπιση διακριτού ορίου και πρόκρινε, ως μέτρο προστασίας της δημόσιας υγείας, την καταγραφή των συγκεντρώσεων του εξασθενούς χρωμίου, σε επίπεδο χώρας για περίοδο ενός έτους. Ωστόσο, όπως προέκυψε από την απάντησή του, τα στοιχεία των συγκεντρώσεων δεν μπόρεσαν να αξιοποιηθούν, καθώς τέθηκε ζήτημα αξιοπιστίας των αποτελεσμάτων, λόγω σημαντικών αποκλίσεων στις εργαστηριακές μεθόδους ανάλυσης.

Αξιοσημείωτες είναι **οι πρόσφατες εξελίξεις** στην Καλιφόρνια, όπου, τον Αύγουστο του 2013, τέθηκε πλέον σε διαβούλευση, το όριο των 10 μg/l εξασθενούς χρωμίου στο πόσιμο νερό. Επισημαίνεται, ότι το θεσπισμένο όριο για το συνολικό χρώμιο στην Αμερική είναι τα 100 μg/l, όταν η αντίστοιχη τιμή στην Ευρώπη είναι τα 50 μg/l.

Λαμβάνοντας υπόψη όλα τα παραπάνω, **ο Συνήγορος του Πολίτη θεωρεί ότι δεν έχουν ληφθεί αποτελεσματικά μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας και εμμένει στις προτάσεις του**, που αφορούν:

- Την θέσπιση, με νομοθετική ρύθμιση, ορίου για το εξασθενές χρώμιο στο πόσιμο νερό.
- Την προτυποποίηση της μεθόδου ανάλυσης του εξασθενούς χρωμίου, ώστε να αντιμετωπιστούν τυχόν αδυναμίες των μετρήσεων, διασφαλίζοντας με αυτό τον τρόπο την αξιοπιστία των αποτελεσμάτων.
- Την παράλληλη δημοσιοποίηση των στοιχείων των μετρήσεων, καθώς η πρόσβαση στις πληροφορίες αυτές συνδέεται στενά με το δικαίωμα στη δημόσια υγεία.

Για περισσότερες πληροφορίες απευθυνθείτε στο:
Τμήμα Επικοινωνίας
Τζαβάρα Καλλιρρόη τηλ. 2131306610 κιν. 6979448887
Παραγυιός Πέτρος τηλ. 2131306625
Παπαγεωργοπούλου Δημητρία τηλ. 2131306604